

NUSRET FİŞEK SAĞLIK OCAĞI ÖDÜLÜ YÖNERGESİ

1. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Nusret Fişek Sağlık Ocağı ödülü, Prof. Dr. Nusret Fişek'in anısı için yılda bir kez verilir ve her yıl 3 Kasım tarihinde açıklanır.

2. Yarışma birinci basamak sağlık kuruluşları arasında yalnızca sağlık ocaklarına açık olup; isteyen tüm sağlık ocakları bu ödül için başvuruda bulunabilir.

3. Ödülün amacı "Sosyalleştirme Yasası"nın ruhuna uygun bir şekilde ve olanakları ölçüsünde; başarılı bir ekip hizmeti veren, entegre sağlık hizmeti sunan ve bölgesindeki topluma kaynaşmış sağlık ocaklarını kamuoyuna duyurarak, bütün sağlık ocaklarını daha iyi hizmet vermek yönünde özendirme.

4. Ödüller, son takvim yılı içinde verilen hizmetler karşılığı olarak, sağlık ocağına ve o yıl içinde çalışmış tüm personeline verilir.

5. Ödüle aday olmak isteyen sağlık ocakları, son takvim yılı içindeki çalışmalarını ve adaylık gerekçelerini bir rapor biçiminde, hizmet yılını izleyen yıl içinde en geç Temmuz ayı sonuna kadar TTB'ye ulaştırmak zorundadırlar.

6. TTB tarafından oluşturulan seçici kurul bu raporları inceler ve ön eleme yapar. Karar, ön eleme sonrası kalan sağlık ocakları yerinde incelenmesi ile verilir.

7. Ödüle hak kazanan sağlık ocağı birden fazla olursa bu sağlık ocakları arasında derecelendirme yapılmaz.

8. Ödüle değer bir başvuru olmadığı takdirde o yıl N. Fişek Sağlık Ocağı Ödülü verilmez.

9. Ödül her sağlık ocağı için bir adet "Duvar Plaketi" ve ilgili yılda görev yapmış her personel için bir "Takdir Belgesi"nden oluşur. Bunun dışında yarışmaya başvuran tüm sağlık ocakları TTB yayınlarına bir yıl süre ile bedelsiz olarak abone yapılırlar. Ayrıca ödül kazanan sağlık ocaklarında çalışan personele TTB'nin açacağı mezuniyet sonrası eğitim kurslarında öncelik tanınır.

10. Seçici kurul aşağıdaki 7 kişiden oluşur.

- TTB Merkez Konsey temsilcisi,
- TTB Halk Sağlığı Kolu temsilcisi (2 kişi)
- TTB Pratisyen Hekim Kolu temsilcisi
- Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü temsilcisi
- Halk Sağlığı Uzmanları Derneği temsilcisi
- TTB Merkez Konseyi'nce seçilmiş bir öğretim üyesi

11- Seçici kurul her yıl Temmuz ayı içinde belirlenip seçici kurul üyeleri TTB yayınlarında duyurulur. Seçici kurula seçilen kişinin, ödül için herhangi bir aday göstermesi durumunda yedek jüri üyesi ile değiştirilir.

12- Yarışma duyurusu her yıl Ocak ayından başlayarak TTB yayınlarında ve Tabip Odalarında yapılır.

13- Ödüle aday olmak isteyen sağlık ocakları, raporlarını aşağıda verilen ve kurallara uyan bir biçimde bir adet asıl ve altı kopya olmak üzere toplam yedi adet çoğaltarak aşağıdaki adrese ulaştırmalıdır:

“Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu

Nusret Fişek Sağlık Ocağı Ödülü, GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2 Kat:4 Maltepe
Ankara”

TTB Nusret Fişek Sağlık Ocağı Ödülü Çalışma Raporunda Olması Gereken Bölümler

Genel İlkeler:

- Sağlık ocağı çalışma raporunun son takvim yılına ait olması gerekmektedir.
- Rapordaki tüm hızların hangi verilerden hesaplandığı açık biçimde belirtilmelidir.
- Tüm veriler ve hızlar eğer olanaklı ise sağlık ocağı bölgesinin son beş yıllık verileri ile karşılaştırılmalı ve yorumlanmalıdır.
- Tüm veriler Türkiye ve olanaklı ise kendi illerinin verileri ile de karşılaştırılmalı ve yorumlanmalıdır.
- Rapordaki tüm tablolarla başlık bulunmalı ve sayılar yüzde cinsinden de belirtilmelidir.
- Raporun dili açık ve anlaşılabilir bir öz Türkçe'ye sahip olmalıdır.
- Raporda el yazısı kullanılmamalı, daktilo ya da bilgisayar çıktısı olmalıdır.
- Katılımcılar eğer isterlerse gerekçesini açıklamak koşuluyla rapordaki bölümlere ya da çıkartmalar yapabilirler.

1- Sağlık Ocağının Tanıtımı

- Sağlık ocağı çalışanlarında genel olarak hedefler ve amaçlar.
- Yarışmaya katılmalarının ve ödüle aday olmalarının gerekçesi.
- Sağlık ocağının dışarıdan ve içeriden çekilmiş çeşitli fotoğrafları. Personeli çalışırken gösteren fotoğraflar sağlık ocağı binasının yerleşim planı. Sağlık ocağı binasının özellikleri (oda sayısı, tipi, binanın mülkiyeti, vb.)
- Sağlık ocağının il merkezi ile bağlantısını gösteren bir harita. Sağlık ocağı bölgesinin haritası (tüm haritalar ölçekli, yön ve km cinsinden uzaklık gösterimli olmalıdır). Harita üzerinde kendisine bağlı yerleşim yerleri ve uzaklıkları belirtilmelidir.
- Sağlık ocağı bölgesinin tanıtımı: Tarihsel geçmiş ekonomik ve sosyal yapı, kültürel özellikler, adet ve gelenekler, coğrafi durum, iklim, sanayi, tarım, ulaşım, su, elektrik, telefon ve benzeri özellikler.
- Bağlı olduğu Sağlık Müdürlüğü (varsa Sağlık Grup Başkanlığı) ile kendisine bağlı sağlık evlerinin örgütlenme çizelgesi ildeki sağlık ocağı sayısı ve kendi hizmet bölgesindeki diğer sağlık kuruluşlarının (kamu/özel) sayısı.
- Sağlık ocağı ve sağlık evlerinde geçtiğimiz takvim yılı içinde çalışan tüm personelin isimleri ve görevleri.
- Sağlık ocağının telefonu ve varsa iletişim kurulabilecek bir faks numarası.
- Sağlık ocağının gelir kaynakları

2- Demografik Veriler

- Yıl ortası nüfusu beşerli yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı
- Son yılın nüfus piramidi ve beş yıl önceki nüfus piramidinin (ya da bulunabilen en eski piramidin) karşılaştırılması ve yorumlanması
- Nüfusun mahalle ve köyleri dağılımı
- Nüfusun sosyal güvence durumuna göre dağılımı
- 12 yaş üzeri grubun eğitim durumuna göre dağılımı
- Konut özellikleri (su, elektrik, kanalizasyon, çöp)
- Ortalama hane halkı büyüklüğü

3- Üreme Sağlığı Verileri

- 15-49 yaş kadın sayısı ve evli kadınların oranı
- Kaba Doğum Hızı, Genel Doğurganlık Hızı ve Toplam Doğurganlık Hızı
- Toplam gebelik, canlı/ölü doğum sayıları
- Bir doğum başına düşen ortalama izlem sayısı
- Gebe tetanoz aşılarının sayıları ve yüzdeleri
- Doğumlar (doğumların yapıldığı yerlere göre dağılımı, doğuma yardımcı olan kişi)
- Aile planlaması yöntemlerinin dağılımı, etkili/etkisiz yöntem kullanım oranları
- 15-49 yaş kadınların yıllık ortalama izlem sayısı

4- Çocuk Sağlığı Verileri

- Toplam bebek sayısı (0 yaş), 1-5 yaş arası çocuk sayısı ve bunların yaşa göre dağılımı
- Bebek ve çocuk başına düşen yıllık ortalama izlem sayıları

- c. Yapılan DBT-Polio, Kızamık ve BCG aşılarının sayıları ve hedef nüfusa göre aşılama oranları, aşı grafikleri
- d. Okul aşılarında (dT, tetanoz, BCG/PPD) durum ve varsa yaşanan sorunlar
- e. Aşılama durumu (1-4 yaş çocuklarda tam aşıli çocuk oranı, eksik aşıli çocuk oranı, aşısız çocuk oranı, aşıya devamsızlık oranları)

5- Morbidite Verileri

- a. En sık görülen hastalıklar (yaş gruplarına göre)
- b. Bir önceki yılda saptanan bildirimi zorunlu hastalıklar ve olgu sayıları
- c. Saptanan tüm bulaşıcı hastalıkların sayısı ve bunlara karşılık yapılan çalışmalar
- d. Toplam poliklinik sayısı, kişi başına düşen ortalama muayene sayısı e. Sevk hızı
- f. Yapılan laboratuvar incelemelerinin dağılımı. Muayene başına düşen ortalama tetkik sayısı
- g. Erken tanı, taramalar
- h. Kronik hastalık izlemleri, periyodik muayeneler

6- Mortalite Verileri

- a. Kaba ölüm hızı, yaş gruplarına göre orantılı ölüm hızları, cinse özel ölüm hızları
- b. Ölümlerin yaş ve cinsiyete göre dağılımı
- c. Bebek ölüm hızı, erken neonatal ölüm hızı, geç neonatal ölüm hızı, post-neonatal ölüm hızı, perinatal ölüm hızı, bebek ölümlerinin nedenleri
- d. Son beş yıl için bölgedeki ana ölümü hızı

7- Çevre Sağlığı Verileri

- a. Sağlık ocağında çevre sağlığı hizmetleri nasıl yürütülüyor?
- b. Bölgedeki sıhhi ve gayri sıhhi müessese sayıları ve bu işyerlerine yapılan denetim sayıları
- c. Bölgedeki su kaynaklarının dağılımı, yapılan su incelemelerinin sonuçları, kimyasal ve bakteriyolojik su ölçümleri (yıllık sayı ve sonuçları), klor ölçümleri (ölçüm sayısı ve sonuçları), klorlama çalışmaları
- d. Çöp evsel atıklar ve gübreliklerle ilgili yapılan çalışmalar
- f. Tuvalet ve kanalizasyon durumu, yapılan çalışmalar

8- Eğitim ve Araştırma Çalışmaları

- a. Sağlık ocağı dışında, hizmet içi eğitim alan personelin ve konuların dağılımı
- b. Sağlık ocağı içinde, hizmet içi eğitim alan personelin ve konuların dağılımı
- c. Topluma verilen eğitimlerin ve konuların dağılımı
- d. Yapılan araştırmalar (amaç, gereç-yöntem, bulgular ve tartışma kısaca özetlenmelidir)
- e. Sağlık ocağı sağlık kurulu olup olmadığı, toplum katılımı çalışmaları
- f. Son takvim yılı içinde yaptığımız ve anlatmaya değer bulduğunuz bir ya da iki çalışmayı anlatınız (mülki idare, belediye ilişkileri; sürveyans çalışması, köy gezisi vb).

9- Sağlık ocağının hizmetlerini Türkiye verileri ile karşılaştırarak değerlendiriniz (Kaynak: Sağlık Bakanlığı'nın en son Temel Sağlık Hizmetleri Çalışma Yıllığı)

10- Öneriler

- a. Yapılan çalışmaların sonucunda gelecek yılla ilgili planlar ve öneriler.
- b. Türkiye'de birinci basamak sağlık hizmetlerine ilişkin görüşler ve öneriler
- c. Türk Tabipleri Birliği ve Tabip Odalarının işlevlerine ilişkin görüşler, eleştiriler ve öneriler.